

Raport
z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024
oraz efektów jego realizacji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok w gminie Wieczfnia Kościelna realizowany był w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku. Został przyjęty Uchwałą Nr XLI/341/2023 z dnia 21 grudnia 2023 roku Rady Gminy Wieczfnia Kościelna. Obowiązek uchwalenia Programu a co za tym idzie realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynika z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151), oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)

Zgodnie z treścią tych ustaw zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się przez odpowiednią realizację zadań społecznych gminy, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, poprzez

- działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy domowej.

Program określa strategię gminy w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu oraz stosowania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, uwzględnia także zagadnienia związane z profilaktyką w zakresie uzależnień behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii tworzy komplementarny system umożliwiający zsynchronizowanie w skali gminy działań szerokiego kręgu instytucji i osób fizycznych, poprzez spójną podstawę merytoryczną i prawną w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie były dostosowane do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby finansowe, instytucjonalne oraz osobowe.

W dniu 21 grudnia 2023 r. Rada Gminy Wieczfnia Kościelna Uchwałą Budżetową Nr XLI/338/2023 określiła Dochody i Wydatki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii.

W 2024 r. na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wieczfnia Kościelna przeznaczono środki finansowe w kwocie 68 055,00 zł.

Ponadto w 2024 r. wprowadzono niewykorzystane środki z 2023 r. w kwocie 10 722,00 zł.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi zrealizowano kwotę 69 234,05 zł.

Na zwalczanie narkomanii wykorzystano środki finansowe w kwocie 3 252,14 zł.

Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi obejmowały:

- 1) wynagrodzenia bezosobowe wydatkowano na kwotę 13 015,40 zł, tj. działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z tyt. umowy o dzieło,
- 2) zakup materiałów i wyposażenia wydatkowano kwotę 10 445,22 zł, w tym zakupy związane z realizacją programów profilaktycznych oraz materiały i wyposażenie,
- 3) zakup środków żywności wydatkowano kwotę 18 399,93 zł, w tym zakup produktów żywnościowych w związku z realizacją programów profilaktycznych,
- 4) zakup usług pozostałych wydatkowano kwotę 26 423,50 zł, w tym, prowadzenie profilaktycznego działania informacyjno - edukacyjnego dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie kolonii letnich dla dzieci i młodzieży, realizacja programów profilaktycznych, szkolenia dla członków GKRPA,
- 5) różne opłaty i składki wydatkowano kwotę 950,00 zł, w tym na opłaty sądowe od wniosku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz opinie biegłych w przedmiocie uzależnienia.

Zadania zawarte w programach były realizowane poprzez:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

- motywowanie osób uzależnionych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia z uzależnienia oraz kierowanie tych osób do odpowiedniej poradni i instytucji (Przychodnia Terapii Uzależnień w Mławie oraz Ośrodek Leczenia Uzależnień w Przasnyszu),
- koordynowanie na poziomie gminy działań podmiotów realizujących zadania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień,

- w roku 2024 odbyły się 4 posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na które wezwano 8 osób, których dotyczyły wnioski o wszczęcie postępowania celem ustalenia uzależnienia od alkoholu oraz 2 osoby będące świadkami w sprawie. Członkowie Komisji przeprowadzali rozmowy interwencyjno- motywujące. Osoby zgłaszające się mogły również uzyskać informację dotyczącą procedury leczenia odwykowego oraz możliwości uzyskania pomocy. Skierowano jeden wniosek do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

Na wniosek Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wieczfnia Kościelna, Komisja wystąpiła z wnioskiem do Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie o przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych w celu postawienia diagnozy w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Przewodnicząca Komisji brała udział w szkoleniu „Przewodnik dla przewodniczącego GKRPA – Udział w szkoleniu z prawnikiem” w dniu 14.11.2024 r.

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;

- upowszechnianie materiałów informacyjnych o uzależnieniach,
- współpraca z GOPS, z sądami(kurator, Policją, szkołami na terenie gminy),

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

Na terenie szkół realizowano programy , warsztaty z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków a także uzależnień behawioralnych.

Dzieci i młodzież była tą grupą społeczną do której skierowano dużo działań zarówno w zakresie organizacji wypoczynku jak i zagospodarowania czasu wolnego.

- grupa dzieci ze szkół z terenu gminy Wieczfnia Kościelna brała udział w spektaklu teatralnym z elementami profilaktyki antyalkoholowej i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który odbył się w Mławie w dniu 04.03.2024 r.

- w okresie ferii zimowych w dniach 22.01-26.01.2024 r. realizowano program profilaktyczny „Bezpieczeństwo w sieci”, którego celem były zajęcia o charakterze profilaktyczno-wypoczynkowym dla dzieci szkolnych, zajęcia odbywały się w świetlicy wiejskiej w Wieczfni Kościelnej oraz lokalu biblioteki;

- w okresie 07.02-15.02.2024 r. w Szkole Podstawowej w Windykach realizowano rekomendowany program profilaktyczno-terapeutyczny dla uczniów z zakresu wspierania zdrowia psychicznego i przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych Super Umiejętności na Życie, którego podstawowym celem była pomoc dzieciom i młodzieży w radzeniu sobie z problemami emocjonalnymi;

- w dniu 24.05.2024 r. na terenie Szkoły Podstawowej w Uniszkach Zawadzkich odbył się festyn rodzinny z programem profilaktycznym „Żyj zdrowo, kolorowo. Na trzeźwo bierz życie!”, którego celem było wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne w podejmowaniu właściwych decyzji;

- w dniu 03.06.2024 r. zrealizowano program profilaktyczny, w ramach którego odbyła się impreza sportowo-rekreacyjna dla dzieci i uczniów z terenu Gminy Wieczfnia Kościelna, Gminny Dzień Dziecka „Nie hejtuję-reaguję” w Przyszkolnym Centrum Sportowym przy Szkole Podstawowej w Wieczfnia Kościelnej;

- zrealizowano działania XX Kampanii „Białych Serc” jako solidarny protest przeciwko narkotekom i przemocy, Kampania trwała od 12.10.2024 r. do 27.10.2024 r. pod hasłem „Mam smaka na zdrowie”;

- w dniu 08.11.2024 r. odbył się wyjazd integracyjny dzieci i młodzieży zrzeszonej w Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej na mecz siatkówki do Olsztyna, wyjazd ukierunkowany był na profilaktykę uzależnień i promocję zdrowego stylu życia „Profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży poprzez sport i edukację”;

- w dniu 07.12.2024 r. odbył się wyjazd integracyjny z elementami profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wieczfnia Kościelna „Profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży poprzez sport i edukację”, celem wyjazdu było zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w Parku Trampolin w Olsztynie.

- dofinansowano wypoczynek letni z programem profilaktycznym dla 2 wychowanków Domu Dziecka w Kowalewie.

- w ramach działań profilaktycznych zakupione zostały materiały profilaktyczne na temat szkodliwości napojów energetycznych oraz e-papierosów skierowane do uczniów szkół na terenie gminy Wieczfnia Kościelna.

Dla wszystkich mieszkańców naszej gminy przeznaczone były następujące imprezy z elementami profilaktyki przeciwalkoholowej:

- w dniu 10.03.2024 r. odbyło się spotkanie okolicznościowe z okazji Dnia Kobiet z programem profilaktycznym „W kobietach siła”, którego celem była realizacja działań uniwersalnej profilaktyki uzależnień połączona z zagospodarowaniem czasu wolnego pań;

- w dniu 29.06.2024 r. zrealizowano program profilaktyczny, w ramach którego odbył się rajd rowerowy „Po śladach Grzepskiego”;

- w dniu 07.07.2024 r. w ramach programu profilaktycznego odbył się wyjazd integracyjny „Polska Niezwykła – Cudze chwalicie swego nie znacie”. Miodobranie w Skansenie.;
- w dniu 24.08.2024 r. na terenie sołectwa Kulany odbyła się impreza plenerowa „Runmageddon”;
- w dniu 27.09.2024 r. w ramach programu profilaktycznego odbył się rodzinny wyjazd integracyjny połączony ze spływem kajakowym „Żyjemy w zgodzie z naturą” skierowany do mieszkańców gminy Wieczfnia Kościelna;

Ponadto dla społeczeństwa gminy zostały zorganizowane festyny rodzinne z elementami profilaktyki przeciwalkoholowej. W roku 2024 zostało zorganizowanych 7 festynów rodzinnych odbyły się w następujących sołectwach:

- w dniu 01.06.2024 r. w miejscowości Peplowo odbył się rodzinny piknik integracyjny z elementami profilaktyki „Razem dla rodziny – piknik, zabawa i profilaktyka”;
- w dniu 02.06.2024 r. w miejscowości Grzebsk odbył się profilaktyczny festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka „Rodzinnie i profilaktycznie”;
- w dniu 22.06.2024 r. w miejscowości Kulany odbył się rodzinny piknik integracyjny z elementami profilaktyki „Profilaktyka przez zabawę”;
- w dniu 29.06.2024 r. w miejscowości Chmielewko odbył się profilaktyczny festyn rodzinny „Profilaktycznie i zdrowo”;
- w dniu 06.07.2024 r. w miejscowości Łęg odbył się rodzinny piknik integracyjny z elementami profilaktyki „Wakacje-bezpieczne, zdrowe, bezalkoholowe”;
- w dniu 21.07.2024 r. w miejscowości Kuklin odbył się profilaktyczny festyn rodzinny „Budujemy więzi od Juniora do Seniora”;
- w dniu 24.08.2024 r. odbył się rodzinny piknik integracyjny z elementami profilaktyki „Zakończenie wakacji w sołectwie Chmielewo Wielkie”;

W roku 2024 wykonano diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych gminy Wieczfnia Kościelna na potrzeby opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025- 2028 dla gminy Wieczfnia Kościelna.

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

Dofinansowano działalność Ośrodka Leczenia Uzależnień w Przasnyszu oraz Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie.

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- uczestniczono w posiedzeniu Sądu Rejonowego w Mławie w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu

- komisja opiniowała 2 wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przedmiocie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z zasadami określonymi w uchwałach Rady Gminy

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Pomoc społeczna uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego zgodnie z przepisami o pomocy społecznej. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wieczfnia Kościelna

Koordinatorem powyższych zadań była : Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieczfnia Kościelnej. Zadania realizowano wspólnie z: Szkołami Podstawowymi z terenu gminy Wieczfnia Kościelna, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej, Sołectwami, Policją, Strażą Gminną, Gminną Biblioteką Publiczną w Wieczfnia Kościelnej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieczfnia Kościelnej pracuje w 7 osobowym składzie, została ona powołana Zarządzeniem Nr 59/2023 Wójta Gminy Wieczfnia Kościelna z dnia 19 września 2023 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ustalenia Regulaminu Pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Efekty realizacji Programu.

W wyniku realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2024 roku osiągnięto szereg efektów o charakterze społecznym, edukacyjnym i organizacyjnym. Najważniejsze z nich to:

1. **Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców** na temat zagrożeń wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez liczne działania informacyjno-edukacyjne, prowadzone w szkołach oraz przestrzeni publicznej.
2. **Wzmocnienie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych wśród rodziców i nauczycieli** – zrealizowano cykle spotkań edukacyjnych oraz przekazano materiały informacyjne, co przełożyło się na większe zaangażowanie środowisk wychowawczych w działania profilaktyczne.

3. **Skuteczniejsze reagowanie na przypadki przemocy domowej** – dzięki ścisłej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, służbami społecznymi i oświatowymi, poprawiono szybkość i skuteczność podejmowanych działań w sytuacjach kryzysowych.
4. **Zaangażowanie sołectw w realizacji działań profilaktycznych** – dzięki dofinansowaniu z budżetu programu, sołectwa zrealizowały festyny z elementami profilaktyki
5. **Budowanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego przez młodzież** – zajęcia sportowe, artystyczne i edukacyjne organizowane w szkołach oraz w czasie ferii wpłynęły na ograniczenie zachowań ryzykownych wśród młodych mieszkańców gminy.
6. **Integracja środowisk lokalnych wokół problematyki profilaktyki uzależnień** – działania programu przyczyniły się do wzmocnienia współpracy między instytucjami samorządowymi, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2024 roku przyczyniła się do podniesienia poziomu świadomości społecznej na temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także umożliwiła mieszkańcom gminy dostęp do działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych.

Dzięki zaangażowaniu instytucji gminnych, placówek oświatowych, sołectw oraz służb społecznych, udało się zrealizować większość zaplanowanych działań, w tym wiele inicjatyw o charakterze środowiskowym.

Mimo zauważalnych postępów, nadal istnieje potrzeba kontynuacji i rozwoju działań, zwłaszcza w obszarach wczesnej profilaktyki, wsparcia rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania zawarte w niniejszym raporcie będą stanowiły podstawę do realizacji i wdrożenia działań Gminnego Programu w 2025 roku, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb, możliwości finansowych oraz doświadczeń z lat ubiegłych.

Przewodniczący
Gminnej Komisji Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
w Wieczni Kościelnej
Marzetta Majko
Majko